

Atvira paskaita „Vaisiaus alkoholinis sindromas – prevencija ir pagalba“

Š.m. spalio 9 dieną Valstybinis psichikos sveikatos centras organizavo susitikimą - atvirą paskaitą „Vaisiaus alkoholinis sindromas – prevencija ir pagalba“. Paskaitą skaitė lektorė, medicinos mokslų daktarė, vaikų ir paauglių psichiatrije dirbanti psichiatrijos, psichoterapijos, neurologijos srityse Susan D. Rich (Marylandas, JAV). Buvo kalbama apie alkoholio vartojimo žalojančią poveikį vaisiui nėštumo metu, pažeidimus, kurie sukelia daugybę sveikatos, elgesio, mokymosi, socialinių bei kitų problemų ne tik patiems vaikams per visą jų gyvenimą, bet ir jų tėvams bei specialistams dirbantiems su šiais vaikais. Lektorė akcentavo, kaip ir kokiais nėštumo laikotarpiais išsivysto fiziniai, psichiniai bei neurologiniai

pažeidimai, kalbėjo apie pažeidimų paveldimumo genetiką.

Taip pat buvo kalbama apie pritaikymo prie aplinkos, bendravimo sunkumus, gydymo ir pagalbos galimybes vaikams ir suaugusiems, turintiems vaisiaus alkoholinį sindromą (VAS).

Didelį dėmesį lektorė skyrė žiniai, kad adaptuojant paauglius ir jaunimą su VAS sutrikimais, ypatingai svarbu išlaikyti šių asmenų visišką blaivybę.

Susitikime – atviroje paskaitoje dalyvavo 85 specialistai iš vaiko teisių apsaugos, socialinių paslaugų, vaikų globos, visuomenės sveikatos, psichikos sveikatos priežiūros, priklausomybės ligų gydymo ir kt. įstaigų.

Parengtas elektroninis vadovas Europos šalims apie sveikatos ir socialinį atsaką sprendžiant narkotinių medžiagų vartojimo keliamas problemas

Valstybinis psichikos sveikatos centras informuoja, kad Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction - EMCDDA) parengė ir š.m. spalio 24 d. savo interneto puslapyje <http://www.emcdda.europa.eu> pristatė elektroninį vadovą Europos šalims apie sveikatos ir socialinį atsaką sprendžiant narkotinių medžiagų vartojimo keliamas problemas: „Health and social responses to drug problems: a European guide“. Šis vadovas skirtas supažindinti su veiksmais ir priemonėmis, kurių galima imtis, norint spręsti su nelegalių narkotinių medžiagų vartojimu keliamas socialines ir sveikatos problemas.

Kaip pažymi EMCDDA vadovas Alexis Goosdell, vienas iš svarbiausių klausimų Europai šiuo metu – naujosios psichoaktyviosios medžiagos. Taip pat tokios ilgalaikės problemos, kaip mirtys, susijusios su opioidų vartojimu ir didelis infekuotumas hepatitu C tarp asmenų, kurie švirkščiasi narkotines medžiagas. Ateityje tikėtinas galimas migrantų ir prieglobsčio prašytojų pažeidžiamumas narkotinių medžiagų vartojimo atžvilgiu. Didėja elektroninės sveikatos metodų svarba narkotinių medžiagų vartojimo prevencijoje, gydyme ir žalos mažinime.

Šis vadovas skirtas tiems, kas susiduria su narkotinių medžiagų keliamomis problemomis iš visuomenės sveikatos pozicijos, sprendžiant tokius klausimus kaip su narkotikais susijusios mirtys, perdozavimas, infekcinės ligos, priklausomybės ir kitos psichikos sveikatos problemos, socialinė atskirtis. Tiems, kas priima sprendimus dėl sveikatos ir socialinių paslaugų asmenims, vartojantiems narkotines medžiagas. Vadove pateikiama informacija apie strateginius dokumentus, gerosios praktikos gaires ir mokslinius įrodymais pagrįstas intervencijas, ar intervencijas, kurios nebuvo tiriamos, bet buvo vertingos praktikoje, teikiamų paslaugų stebėjimo ir veiksmingumo vertinimo rekomendacijos.

Vadovą galima parsisiųsti iš EMCDDA internetinio puslapio:

http://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/6343/TI_PUBPDF_TD0117699ENN_PDFWEB_20171009153649.pdf_en

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų metų!

2017 metų Pasaulinės psichikos sveikatos dienos tema – Psichikos sveikata darbo vietoje

Didelę laiko dalį žmonės praleidžia darbe. Nekonfliktiška atmosfera, pagarbūs santykiai tarp bendradarbių, darbdavių supratingumas, ypač psichikos sutrikimų turinčių darbuotojų atžvilgiu yra tie veiksniai, kurie lemia ne tik psichinę, bet ir fizinę darbuotojų sveikatą. O sveiki ir mažai streso patiriantys žmonės dirba daug našiau ir kūrybiškiau. Kita vertus, neigiama darbo aplinka gali sukelti ne tik fizinės ar psichikos sveikatos problemų, bet ir išprovokuoti žalingą psichoaktyvių medžiagų vartojimą. Tai dažniausiai lemia priklausomybių išsivystymą, prarastą produktyvumą, pravaikštas ir galiausiai darbo praradimą.

Pradėjo veiklą Respublikinis priklausomybės ligų centras

Pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos ir Vilniaus priklausomybės ligų centro tinklapiuose pateikiamą informaciją, Valstybinis psichikos sveikatos centras informuoja, kad nuo lapkričio 1 d. Lietuvoje, prijungus Kauno apskrities, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio priklausomybės ligų centrus prie Vilniaus priklausomybės ligų centro, pradeda veikti Respublikinis priklausomybės ligų centras su filialais šiuose miestuose.

Vadovavimą penkių Lietuvos miestų filialams įgyvendins Vilniaus priklausomybės ligų centro administracijos pagrindu suformuoti centriniai padaliniai. Priklausomybės ligų centrų reorganizacija pradėta įgyvendinti šių metų pradžioje, o gegužės mėn. Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė nutarimą, pagal kurį Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio priklausomybės ligų centrai, reorganizuoti prijungiant juos prie Vilniaus priklausomybės ligų centro.

Reorganizavimo tikslas – gerinti nuoseklių priklausomybės ligų gydymo paslaugų prieinamumą ir kokybę Lietuvoje, plėsti bendradarbiavimą su vaiko teisių apsaugos skyriais, socialinėmis įstaigomis ir nevyriausybinėmis organizacijomis, probacijos tarnyba, teikti daugiau gydymo ir reabilitacijos paslaugų, užtikrinti moksliskai pagrįstų metodikų taikymą. 2018 m. šiam centrui numatytas 0,5 mln. eurų didesnis biudžetas nei 2017 m., daugiausia darbo užmokesčio fondai.

Jaunųjų psichiatrų asociacijos konferencija

Lapkričio 4 d. vyko Jaunųjų psichiatrų asociacijos konferencija. Jos metu pranešimus skaitė dr. Darius Mardosas (Glostrup Kopenhagos psichiatrijos centro direktorius), dr. Asta Dervinytė-Borganzoni (VU MF Psichiatrijos klinikos lektorė) ir Marius Strička (Valstybinio psichikos sveikatos centro Savižudybių prevencijos biuro vedėjas). Pirmieji du lektoriai pristatė psichikos sveikatos priežiūros organizavimą Danijoje ir Italijoje. Abiejuose šalyse psichiatrijos pagalba organizuojama labai skirtingai, tačiau yra labai svarbu žinoti kitų valstybių patirtį ir rasti tai, ką būtų galima pritaikyti savo šalyje. Savižudybių prevencijos biuro vadovas M. Strička savo pranešime pristatė savižudybių statistikos rodiklių dinamiką bei kokių iniciatyvų yra imamasi savižudybių prevencijos srityje bei su kokiais iššūkiais susiduriama. Visus tris programinius pranešimus galite peržiūrėti Jaunųjų psichiatrų asociacijos facebooke: <https://www.facebook.com/jauniejiapsichiatrai/>.

Vėliau darbas vyko grupėse, kurių buvo net 7 (žmogaus teisių užtikrinimo problemos psichiatrijoje, psichologinė pagalba psichikos sveikatos priežiūroje, gydymo metodikos ir algoritmai, priklausomybės ligų gydymas, pirminė psichikos sveikatos priežiūra, savižudybių prevencija). Diskusijos buvo skirtos praktinėms Lietuvos psichiatrų darbo problemoms spręsti, bendradarbiavimui su kitais specialistais ir visuomene aptarti. Be Jaunųjų psichiatrų asociacijos narių, diskusijose aktyviai dalyvavo ir visi 3 lektoriai, Sveikatos apsaugos ministras Aurelijus Veryga, VU MF profesorius Arūnas Germanavičius, Psichikos sveikatos priežiūros asociacijos direktorius Martynas Marcinkevičius, Valstybinio psichikos sveikatos centro direktorė Ona Davidonienė bei VšĮ Psichikos sveikatos iniciatyva vadovė Nijolė Goštautaitė Midttun. Labai svarbu pažymėti, jog diskusijos buvo labai aktyvios, geranoriškos bei konstruktyvios. Itin džiugu, jog jaunieji kolegos ne tik išsakė motyvuotas sistemines pastabas, bet ir teikė labai aiškius ir argumentuotus pasiūlymus.

Valstybinio psichikos sveikatos centro kontaktai

Psichikos sveikatos skyrius	Tel. 85 249 99 75	El.p. rolanda.adliene@vpse.lt
Priklausomybės ligų skyrius	Tel. 85 210 28 17	El.p. aurelija.cepulyte@vpse.lt
Savižudybių prevencijos biuras	Tel. 85 249 99 76	El.p. marius.stricka@vpse.lt
Informacijos ir ryšių skyrius	Tel. 85 249 08 17	El.p. info@vpse.lt